

## Finansiering og effekter

Denne plan bruger forskellige værktøjer. Der er både tale om øget offentligt forbrug, midlertidige tilskud, lån, investeringer, fremrykninger og omdisponeringer. Det påvirker de offentlige finanser forskelligt.

Samlet set foreslår vi at sende 147 mia. kr. ekstra ud i samfundet frem mod 2025 til grøn omstilling, velfærd, tryghed for ledige og sikring af kritisk infrastruktur. I det følgende gennemgås udgifterne, og hvor pengene kommer fra.

### Tabel over udgifter

| Fremrykning og omdisponering af midler   | Statslig udgift 2020-2021 (mia. kr.) | Samlet statslig udgift frem til 2025 (mia. kr.) | Samlet volumen af Enhedslistens tiltag (mia. kr.) |
|--|--------------------------------------|---|---|
| Udvidelse og fremrykning af investeringsrammen i den grønne investeringsfond             | 0,1                                  | 0,1   | 0,0   |
| Fremrykning af den første havvindmøllepark fra Energifaftalen 2018                       | 0,4                                  | 0,4   | 0,0   |
| <b>I alt</b>   | <b>0,5</b>                           | <b>0,5</b>                                      | <b>0,0</b>  |
| <b>Midlertidige udgifter</b>   |                                      |   |   |
| Forbedring af dagpengenes dækningsgrad i tre måneder                                     | 1,0                                  | 1,0   | 1,0   |
| Suspendering af fattigdomsydelserne i et år  | 1,4                                  | 1,4   | 1,4   |
| Investeringer i bæredygtig togtrafik   | 4,0                                  | 20,0  | 20,0  |
| Udvidelse af støttepuljen til skift af olie, træpille og gasfyr til varmepumper          | 0,7                                  | 2,1   | 2,1   |
| Ladeinfrastruktur til el-biler   | 0,2                                  | 0,6   | 0,6   |
| Udbygning af cykelstier  | 0,7                                  | 2,0   | 2,0   |
| Tilskudspulje til omlægning til vedvarende energi i mindre fremstillingsvirksomheder     | 0,3                                  | 1,0   | 1,0   |
| Oprettelse af statslig kapitalfond   | 60,0                                 | 60,0  | 60,0  |
| <b>I alt</b>   | <b>68,3</b>                          | <b>88,1</b>                                     | <b>88,1</b>                                       |
| <b>Statsgaranterede lån</b>  |                                      |   |   |
| Statsgaranterede lån for 10 mia. kr. til energirenoveringer hos boligejerne              | 0,0                                  | 0,0   | 10,0  |
| <b>I alt</b>   | <b>0,0</b>                           | <b>0,0</b>                                      | <b>10,0</b>                                       |
| <b>Renoveringer af almene boliger</b>  |                                      |   |   |
| Igangsætte alle ventende projekter i Landsbyggefonden til renoveringer af almene boliger | 0,0                                  | 0,0   | 18,4  |
| <b>I alt</b>   | <b>0,0</b>                           | <b>0,0</b>                                      | <b>18,4</b>                                       |

| <b>Permanente udgifter</b>   |             |              |              |
|--|-------------|--------------|--------------|
| Væksten i det offentlige forbrug skal følge det udvidede demografiske træk 2021-2025                                 | 6,0         | 30,0         | 30,0         |
| Fremrykning og fuld finansiering af de to aftalte, men delvist finansierede havvindmølleparker fra Energiaftale 2018 | 0,3         | 1,5          | 0,3          |
| Etablering af yderligere tre havvindmølleparker  | 0,5         | 2,3          | 0,5          |
| <b>I alt</b>   | <b>6,8</b>  | <b>33,8</b>  | <b>30,8</b>  |
| <b>I alt</b>   | <b>75,6</b> | <b>122,4</b> | <b>147,3</b> |

### Tabel over indtægter

|  |             |              |
|--|-------------|--------------|
| <b>Fremrykning af midler</b>   |             |              |
| Fremrykning af skatteindtægter fra Finanslov 2020  | 0,1         | 0,1          |
| <b>Midlertidig finansiering</b>  |             |              |
| Statslån til finansiering af fremrykket udgift for etablering af havvindmølleparker fra Energiaftale 2018                      | 0,4         | 0,4          |
| Statslån til finansiering af midlertidige ordninger for dagpenge og kontanthjælp   | 2,4         | 2,4          |
| Statslån til finansiering af statslig kapitalfond  | 60,0        | 60,0         |
| Fremrykning af beskatning af 0,74 pct. at pensionsformuen til dækning af øvrige midlertidige udgifter til grønne investeringer | 5,9         | 25,7         |
| <b>Varig finansiering</b>  |             |              |
| Udmøntning af finanspolitisk råderum 2021-2025   | 5,6         | 28,0         |
| Finansiering af yderligere permanente udgifter - målretning af jobfradraget med aftrapning ml. 300.000-350.000 kr. i indkomst  | 0,9         | 4,5          |
| Finansiering af yderligere permanente udgifter - fjernelse af bruttoskatteordningen  | 0,2         | 1,0          |
| Fjerne investorfradraget   | 0,1         | 0,8          |
| <b>I alt</b>   | <b>75,6</b> | <b>122,9</b> |

## Fremrykning og om disponering af midler

Fremrykninger og om disponeringer kræver ikke ny finansiering, men højst fremrykket finansiering.

- **Udvidelse af Danmarks Grønne Investeringsfond med 10 mia. kr.**

Der er afsat 76 mio. kr. i 2020 på Finansloven til at afdække statslige risici. For at kunne frigøre de midler, Enhedslisten ønsker, skal der fremrykkes yderligere 93 mio. kr., så den samlede investeringsramme kan svare til i alt 16 mia. kr. Det er ti mia. mere end i dag. Dette kan gøres inden for rammerne af Finanslovsaftalen 2020 ved at indfase en række skatteforhøjelser et halvt år hurtigere end forudsat. Det drejer sig om:

  - Forhøjelse af afgift på online spil og kasino (halvt års virkning - 75 mio. kr.)
  - Genindførsel af afgift på PVC-folier (10 mio. kr.)
  - Genindførsel af afgift på PVC og ftalater (7,5 mio. kr.)
  - Genindførsel af registreringsafgift på fly (2,5 mio. kr.)
- **Fremrykning af den første finansierede havvindmøllepark fra Energiaftale 2018**

Ved at rykke det maksimale afsatte beløb til havvind fra Energiaftale 2018 frem fra 2025 til 2020 hæves udgiften i 2020 fra 17 mio. kr. til 376 mio. kr. Dermed skal indtægtsiden øges med 359 mio. kr. i 2020. Enhedslisten vil finansiere denne udgift ved optagelse af statslån.

## Midlertidige udgifter

Midlertidige udgifter skal finansieres, men kræver ikke varige finansieringskilder.

- **Tremåneders løft af dagpengene og suspendering af fattigdomsydelserne i et år**

Enhedslisten vil finansiere de midlertidige ordninger for løft af dagpenge og suspendering af fattigdomsydelserne ved at optage statslån. Det er samme strategi, det politiske flertal har anvendt ved finansieringen af de mange store hjælpepakker til det danske erhvervsliv. Danmark er i den lykkelige situation, at vores renter er så lave, at det ifølge Finansministeriet ikke vil få en nævneværdig betydning for det finanspolitiske råderum frem mod 2025.<sup>i</sup> Den samlede udgift, der skal lånefinansieres, er i udgangspunktet 2,4 mia. kr. og altså beskedent i forhold til, hvad der allerede er lånt til andre hjælpetiltag søsat af Folketingets partier. Dermed også sagt, at der er rigt rum til at låne penge til yderligere forlængelser af ordningerne, skulle der blive behov. Det gælder i særligt grad den korte ordning for dagpengene.
- **Statslån til finansiering af statslig kapitalfond**

Den statslige kapitalfond finansieres ved optagelse af et statslån på 60 mia. kr. De kan investeres i virksomheder til at sikre produktion og arbejdspladser i strategisk vigtige virksomheder, hvor staten modtager aktier til gengæld. Dette vil beskytte mod overtagelse fra kapitalfonde og udenlandske statsfonde. Den danske stats renter er så lave, at det ifølge Finansministeriet ikke vil få en nævneværdig betydning for det finanspolitiske råderum frem mod 2025<sup>ii</sup>. Fonden er forholdsmæssigt lige så stor som en lignende fond i Tyskland, og vurderingen er, at ét lån på 60 mia. kr. vil være nok. Derfor er den placeret som en midlertidig engangsudgift.
- **Øvrige midlertidige udgifter**

En række af de foreslåede grønne tiltag har midlertidig karakter. Det gælder:

  - Investeringer i bæredygtig togtrafik for 20 mia. kr. 2020-2024.
  - Udvidelse af støttepuljen til skift af olie, træpille og gasfyr til varmepumper - 2,1 mia. kr. over tre år.
  - Ladeinfrastruktur til el-biler - 600 mio. over tre år.
  - Udbygning af cykelstier - 2 mia. kr. over tre år.

- Tilskudspulje til omlægning til vedvarende energi i mindre fremstillingsvirksomheder - 1 mia. over tre år.

Samlet set er der tale om midlertidige investeringer for 25,7 mia. kr. i den grønne omstilling frem mod 2025. Dette foreslår Enhedslisten finansieret gennem en fremrykning af pensionsbeskatningen. Svar fra Finansministeriet viser, at beskatter man den eksisterende pensionsformue med blot 1 pct., vil det give et engangsprovenu på hele 35 mia. kr.<sup>iii</sup> For at rejse 25,7 mia. kr. skal den eksisterende pensionsformue beskattes med ca. 0,74 pct.

## Statsgaranterede lån

Statsgaranterede lån kræver som udgangspunkt ikke finansiering, da pengene kommer tilbage.

- **Statsgaranterede lån til energirenoveringer**  
Der stilles en låneramme på 10 mia. kr. til rådighed for energirenoveringer hos private.
- **Øget renoveringsramme for almene boliger**  
Da udgifterne til renoveringer i den almene sektor lånes af Landsbyggefonden hos staten og derefter betales tilbage af lejerne over en årrække, er der ikke tale om en udgift, der skal finansieres.

## Permanente udgifter

Permanente udgifter kræver varige finansieringskilder.

- **Velfærden skal frem mod 2025 følge det fulde demografiske træk**  
Det vil i alt koste 30 mia. kr. frem mod 2025, såfremt man skal leve op til det fulde demografiske træk på 1,1 pct. En sådan vækst kan altovervejende finansieres med det finanspolitiske råderum for 2021-2025, som er på i alt 28 mia. kr., jf. Finansministeriet (okt. 2019).<sup>iv</sup> Der vil i forhold til Enhedslistens forslag mangle 2 mia. kr. svarende til 400 mio. kr. årligt.
- **To allerede aftalte havvindmølleparker og tre nye**  
Som nævnt ovenfor blev der i Energiaftale 2018 aftalt i alt tre havvindmølleparker frem mod 2030. Enhedslisten vil fremrykke den fulde finansiering af den første såvel som den delvise finansiering, der allerede er sat af, til de to næste havvindmølleparker. Som det fremgår, vil vi fremrykke hele rammen fra Energiaftale 2018 og finansiere den gennem et statslån på 359 mio. kr. Det dækker både park nr. 1, som allerede er fuldt finansieret, men også den delvise finansiering af park nr. 2 og 3. For at sikre solid finansiering under park nr. 2 og 3 afsætter Enhedslisten i alt 300 mio. kr. til disse to parker. Enhedslisten vil igangsætte yderligere tre havvindmølleparker. Disse tre parker medfører en årlig udgift på 450 mio. kr.
- **Målretning af jobfradraget til lav- og mellemindkomster**  
Samlet set indeholder Enhedslistens plan permanente udgifter for 1,2 mia. kr. årligt, som ikke er dækket af det finanspolitiske råderum. Det vil Enhedslisten finansiere ved at målrette jobfradraget til de lønmodtagere, der har lave og moderate indkomster, frem for, som nu, at give alle lønmodtagere jobfradrag. Enhedslisten foreslår, at jobfradraget aftrappes i et interval fra 300.000 kr. til 350.000 kr. Forslaget vil styrke statskassen med 900 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd. Det vil give en beskedent reduktion af uligheden på 0,01 point på Gini-koefficienten og har en meget beskedent negativ virkning på arbejdsudbuddet på 500 fuldtidspersoner.<sup>v</sup> Det skal ses i sammenhæng med de gennemførte reformer, som antages at øge den strukturelle beskæftigelse med over 250.000 fuldtidspersoner frem mod 2025.<sup>vi</sup>

- **Afskaffelse af bruttoskatteordning**

Enhedslisten vil fjerne den uretfærdige bruttoskatteordning, hvor topchefer, der enten er udlændinge eller danskere og har været væk fra Danmark i en årrække, trods millionløbninger betaler en skat på ca. 33 pct. Det er lavere end mange lavtlønnedes skat. At fjerne bruttoskatteordningen vil bidrage med ca. 200 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd<sup>vii</sup>.

- **Fjerne investorfradraget**

Investorfradraget giver personer, der investerer direkte i de omfattede virksomheder, mulighed for årligt at fradrage halvdelen af investeringerne op til 400.000 kr. i 2019-2022 og fra 2023 op til 800.000 kr. Ved indirekte investeringer gennem investorfradragsfonde kan halvdelen fradrages op til 125.000 kr. fra 2019-2022, mens loftet fra 2023 og frem er 250.000 kr. I begge tilfælde er den gennemsnitlige fradragssats på ca. 30 pct. Vismændene har tidligere kritiseret modellen for at være risikabel og uigennemskuelig<sup>viii</sup>. Samtidig er det et fradrag, der stort set kun kommer samfundets rigeste til gode. At fjerne investorfradraget giver ca. 100 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2021 og 2022 og ca. 200 mio. kr. fra 2023 og frem<sup>ix</sup>.

---

<sup>i</sup> <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/fiu/spm/157/svar/1648556/2173758/index.htm>

<sup>ii</sup> <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/fiu/spm/157/svar/1648556/2173758/index.htm>

<sup>iii</sup> <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/sau/spm/187/svar/1624346/2134181.pdf>

<sup>iv</sup> Finansministeriet (okt. 2019): "Opdateret 2025-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2023", p. 16. Online: [https://www.fm.dk/~media/publikationer/imported/2019/opdateret-2025-forloeb-okt-19/opdateret-2025\\_forloeb-grundlag-for-udgiftslofter-2023 oktober-2019.ashx](https://www.fm.dk/~media/publikationer/imported/2019/opdateret-2025-forloeb-okt-19/opdateret-2025_forloeb-grundlag-for-udgiftslofter-2023_oktober-2019.ashx)

<sup>v</sup> <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/sau/spm/298/svar/1644136/2166278.pdf>

<sup>vi</sup> <https://www.fm.dk/~media/publikationer/imported/2018/reformer-har-styrket-dk-oekonomi/oekonomisk-analyse--reformer-har-styrket-dansk-oekonomi.ashx>

<sup>vii</sup> <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/sau/spm/296/svar/1643909/2165793.pdf>

<sup>viii</sup> <https://borsen.dk/nyheder/politik/vismaend-kritiserer-nyt-investorfradrag-der-er-en-meget-stor-risiko-forbundet-med-den-slags-89ifw>

<sup>ix</sup> <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/sau/spm/292/svar/1643097/2164188.pdf>